

**Силабус
вибіркового освітнього компоненту**

Назва дисципліни:	Нормативні документи в екології
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4725
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра екології
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Панкова Оксана Володимирівна, к.с.-г.н., доцент
Контактний телефон:	38(050)605-16-68
E-mail:	pankovaokvl@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у майбутніх фахівців знань, умінь та практичних навичок спрямованих на засвоєння загальних принципів та аспектів розробки та аналізу нормативних документів, щодо нормування та мінімізації антропогенних впливів на навколишнє середовище.

Предмет: нормативні документи в екологічній діяльності, законодавча база.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння студентами основних теоретичних та практичних понять даної дисципліни, формування вмінь та навиків при оформленні документації щодо екологічної діяльності підприємства.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: Екологія

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами

Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	ЛК Нормативні документи в екології як складова екологічної діяльності підприємств	2
	ПР (ЛР, СЗ) Нормативні документи в екології як складова екологічної діяльності підприємств	2
	СР Аналіз основних ознак та функцій документів	4
2	ЛК Документування діяльності підприємства	2
	ПР (ЛР, СЗ)	-
	СР Історія та етапи розвитку вітчизняного документоведення.	4
3	ЛК Нормативно-правова база забезпечення природоохоронної діяльності	2
	ПР (ЛР, СЗ) Поняття нормативних документів, види нормативних документів в екології	2
	СР Загальна характеристика ділового стилю мовлення. Формування та оформлення справ, передача їх до архіву.	4
4	ЛК Нормативне забезпечення нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Організація роботи екологічного підрозділу.	4
5	ЛК Нормативна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища	2
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз Міжнародних стандартів ISO серії 14000	2
	СР Всесвітня федерація національних органів зі стандартизації – ISO: мета діяльності, значення, робочі органи	4
6	ЛК Дозвільна система у сфері екологічної безпеки	2
	ПР (ЛР, СЗ) -	-
	СР Договірне регулювання використання природних ресурсів	4
7	ЛК Нормативне забезпечення екологічного менеджменту	2
	ПР (ЛР, СЗ) Порівняльна характеристика понять екологічне управління та екологічний менеджмент	2
	СР Екологічний аудит підприємства та його правові норми	
8	ЛК Система нормативних документів з охорони атмосферного повітря	2
	ПР (ЛР, СЗ) Оцінка якості атмосферного повітря відповідно до нормативних вимог	2
	СР Нормативні вимоги санітарно-гігієнічного нормування якості атмосферного повітря	4
9	ЛК Система нормативних документів з використання та охорони вод	2
	ПР (ЛР, СЗ) Проведення оцінки якості води за санітарно-гігієнічними нормативами	2
	СР Показники нормування забруднюючих речовин водних об'єктів, які наведено в нормативних документах	4

	щодо якості води	
10	ЛК Система нормативних документів з якості ґрунтів	2
	ПР (ЛР, СЗ) Проведення оцінки якості ґрунтів за встановленими нормативами	2
	СР Основні показники нормування забруднюючих речовин в ґрунті в нормативних документах	4
11	ЛК Звітність в екологічній діяльності підприємств	2
	ПР (ЛР, СЗ) Складання звіту підприємства — екологічні витрати (форма № 1-екологічні витрати, річна)	2
	СР Екологічна або галузева звітність. Специфіка. Як працює Звітність в iFin.	6
12	ЛК Система нормативних документів з екологічної безпеки	4
	ПР (ЛР, СЗ)	-
	СР Система нормативних стандартів з безпеки праці та захисту від вібраційного забруднення	4
Разом	ЛК	24
	ПР (ЛР, СЗ)	16
	СР	50

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): семінари-дискусії.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку з кожної теми.

1.4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи (за наявності).

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 1;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 2

Таблиця 1 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ», «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат», «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ.», що розміщені на сайті ХНАДУ за посиланням: <https://www.khadi.kharkov.ua/informaciina-vidkritist/vnutrishnja-sistema-zabezpechennja-jakosti/>.
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Основи діловодства : навчально-методичне видання для курсантів та студентів 2-3 курсів / Бабій І. В. . – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 76 с

2. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник / С.В. Берзіна, І.І. Яреськовська та ін. – К: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 134 с

3. Діловодство та документообіг в екологічній діяльності підприємств: курс лекцій для студ. першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти ден. та заоч. форм навч. спец. 101 «Екологія» / Упорядник: С. В. Кускова – Харків: ДБТУ [б. в.], 2024. – 180 с.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4725>

2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України:
<http://www.mepu.gov.ua/>

Розробник (розробники)
силабусу навчальної дисципліни

підпис

Панкова О.В.
ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Внукова Н.В.
ПІБ

Гарант

підпис

Барун М.В.
ПІБ